

**CL. V. Ioannis Wamesii, I. C. Celeberrimi, In Academia
Lovaniensi Antecessoris Primarii, Responsorum Sive
Consiliorum De Iure Pontificio Tomus ...**

Wamesius, Johannes

[S.l.], 1643

De Rescriptis. Consilium III.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-98691](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-98691)

De Rescriptis.

S V M M A R I V M.

Rescripti delegatorii nullitas ex suppressa utriusque litigantium dioecesi.

7. 3. Intellectus cap. Statutum De rescrip. lib. 6.
2. 4. Clericus ratione beneficii forum sortitur.
5. Paria sunt non appellasse, & appellationem non fuisse legitime prosecutum.
6. Appellatio quando & quomodo in absentia iudicis interponenda.

CONSILIVM III.

N VLLVM est fundamentum jurisdictionis competentis, quam Petrus van Oorbeek Appellans Venerabili D. Officiali Antverpiensi asserere, seu adicere conatur, ex rescripto Apostolico dicto D. Officiali presentato, adversus Ioannem Hertzi Promotorem Curie Officialatus Episcopi Ruremondensis Appellatum. Est etenim hoc rescriptum surreptitium & obreptitium, aliasque contra iuris dispositionem impetratum; suppressa scilicet utriusque litigantium dioecesi: cujus identitas & diversitas in impetratione delegati iudicis tam in prima, quam in secunda aut ulteriore ex appellatione instantijs, variam inspectionem habet.

Etenim cum ejusdem dioecesis sunt Actor & Reus, appellans & appellatus, causa ex delegatione Apostolica committi non debet extra eandem dioecesin, paucis casibus exceptis: cum vero diversa dioecesis sunt Actor & Reus, appellans & appellatus, causa iudex a Pontifice impetrandus est in dioecesi, in qua Reus vel appellatus residet, vel in alia seu tertia dioecesi; minime vero in dioecesi Actoris vel appellantis seu impetrantis, *e. Statutum §. cum vero & §. cum autem De rescriptis lib. 6.* Nam, ut Petrus Ancharanus, in d. §. cum vero in fine, ex sententia Ioannis Andree tradit, in causa appellationis semper dari debet iudex, ubi prima instantia acta est; hoc est, in eadem dioecesi, cujus est Reus seu provocatus. Iam vero utrumcumque dicatur (utrumque enim in re presenti dici potest) semper in alteram partem dictae dispositionis impinget hoc rescriptum. Sive ejusdem dioecesis sint; quod quidem ratione domicilij in casu proposito non est, cum ex actis hujus instantiae constet, appellantem tempore prioris instantiae Antverpiam reledisse, & adhuc residere; sed ratione beneficii, quod appellans in dioecesi Ruremondensi possidet. ¹ Ibi enim residere & forum sortiri censetur Clericus, ubi beneficium habet, *Archidia. in d. §. cum vero*, etiam ibi realiter non resideat; *Marian. Socin. in cap. Postulasti n. 3. & in c. Sanè De foro compet.* quia quamvis ratione loci seu domicilij, ubi realiter residet, subijciatur Episcopo, intra cujus dioecesis limites locus seu domicilium consistit, *Socin. locis supra tactis, & in c. Quod Clericus n. 2. De foro competenti*, identitas tamen dioecesis, quam beneficium inducit, *c. Cum nullus De temp. ordina. in 6.* non patitur causam deferri extra dioecesin ipsius beneficiati Rei seu appellati. Sive diversa dioecesis sint appellans & appellatus; sicuti ratione domicilij & residentiae diversa dioecesis verè sunt partes hujus

Conf. Wanief, Tom. I.

causae: cum appellatus sit dioecesis Ruremondensis, & appellans Antverpiensis. Quia appellans seu impetrans, per dictam iuris dispositionem, in d. §. cum vero, non potest causam introducere ex delegatione Apostolica coram suo proprio dioecesano, posteaquam coram dioecesano appellati ex probabili causa juri stare recusavit, sed debet impetrare iudicem intra limites alterius tertij dioecesani.

Neque Reo suffragari potest allegata autoritas Geminiani, quasi ea iuris prohibitio in d. §. cum vero, ex cortice verborum sic accipienda sit, ut praecise tantum loquatur de Actore & Reo, non autem de appellante & appellato, & quod Reus in prima instantia illam qualitatem non mutet, etiam postmodum fiat appellans. ² Nam communis omnium traditio est, sic accipiendam esse Bonifacianam constitutionem, *d. c. Statutum §. cum autem*, ut generaliter referatur ad quemcumque impetran-tem litteras Apostolicas delegatorias: eo enim respectu quodammodo Actor esse dicitur; & is, adversus quem impetratur, Reus. Ideoque tradunt omnes uno ore, eandem iuris dispositionem obtinere tam in appellationis, quam primae instantiae causa, *Anchar. Geminian. & alij in d. §. cum vero & d. §. cum autem*: neque aliud usquam tradit aut sentit idem Geminianus.

Nec rursus suffragari potest appellanti, quod appellatus in prima instantia, quasi iniquum jus impetrando, eoque utendo per hoc, quod appellantem extra fines dioecesis Antverpiensis (intra quos realiter tunc residebat) pertraxerit ad aliam dioecesin, Ruremondensem videlicet, & sic viam appellanti aperuerit, simili iniquo jure adversus eum utendi, hoc est, impetrato iudice Apostolico appellatum evocandi extra fines Episcopatus Ruremondensis ad Apostolicum iudicem Antverpiensem, *l. 1. Quod quisque iuris in alium &c.* quia superius satis deductum est, uno respectu Reum & Actorem conjunctum esse ejusdem dioecesis Ruremondensis, *Socin. locis supra citatis, alij in c. Dilecti De foro compet. alij in c. ult. eod. tit.* ratione scilicet beneficii, quod in eadem dioecesi habet & possidet appellans, *d. c. Cum nullus*, qui idcirco dici nequit iniquum aut exorbitans jus secutus, evocando appellantem extra dioecesin Antverpiensem: potissimum non ob aliam causam, quam quae proxime contingit ipsum beneficium, quod Reus possidet, quia scilicet agitur de illius privatione ob depravatam vitam & mores ipsius appellantis beneficiati, *Socin. in d. c. Sanè n. 3.* ³ Neque enim in eo casu habenda est ratio domicilij beneficiati, nec curandum, si in eo loco domicilij aliud beneficium possideat: quia beneficiatus in diversis locis seu dioecesibus, in omnibus & singulis sortitur forum, & conveniri potest, quatenus quaestio seu materia litis versatur circa unumquodque beneficium. Et dum sic pluribus locis forum sortitur Clericus, etiam ex alia causa, non est in opinione vel electione Clerici, quo loco conveniatur, sed Actoris, quo velit illum convenire, *Ioan. Andr. in c. 1. De privil. Mar. Socin. in d. c. Cum sit generale, n. 8.*

Novissime ad sustinendum hoc rescriptum nihil prodest obiectio appellantis, quod dicta constitutioni Bonifacianae, in d. §. cum vero sit per suum rescriptum derogatum per haec verba: *Non obstantibus praemissis*

præmissis, ac sel. rec. Bonifacii Octavi &c. quia non est huiusmodi derogatio universalis, quoad singulos articulos dictæ constitutionis, sed limitata ac restricta ad dispositionem de dietis, ultra quas nemo virtute rescripti delegatorij Apostolici à sine suæ diocesibus in ius trahi potest, *d. c. statusum. in princ.* Eoque pertinent hæc limitativè expressa verba, *De una, & Concilij generalis de duabus dietis, dummodo non ultra tres vigore presentium ad iudicium trahatur.* Ita quod limitata derogatio limitatè intelligi debeat, & limitatum producere effectum. *In agr. 16. De acquir. rer. dom.* hoc est, à derogatione quoad dietas extendi non debeat ad derogationem cæterorum capitum vel articulorum, qui dicta Bonifaciana constitutione continentur. Sublato namque uno legis prohibitiæ impedimento, manet vis impediendi ex altero, *l. si non lex 83. De hered. instit.* Atque ita indubitatum relinquitur, hoc delegatorum rescriptum nullius prorsus esse momenti, neque Venerabili Domino Officiali ex illo aliquam jurisdictionem in hac causa posse competere.

Quo vitio seu causa nullitatis dicti rescripti ex constitutione Bonifaciana cessante, nihilo magis dicto Domino Officiali Antverpiensi competit inter has partes & in hac causa utilis aliqua jurisdictionis, ob id, quod minimè constat, hanc causam devolutam fuisse ad Sedem Apostolicam, sine qua devolutione rescriptum delegatorium est nullum; tunc præsertim, cum appellans falsò narrat se debite & ritè appellasse: quia falsa narratio rescriptum vitiat, *c. Super literis De rescriptis.* * Qui enim non appellat in tempore; qui à iudice intra tempora præscripta apostolos non petit, *Clem. 1. quamvis de appellat.* qui interpositam appellationem debito tempore non prosequitur, *Clement. sicut d. tit. l. ult. §. ult. C. De appellat. d. Clem. quamvis §. similiter & ibi Cardin. Imol. Anchar. & alij,* non videtur appellasse, sed lata sententiæ acquiescisse. Cum ergo hæc omnia prætermiserit Appellans, certum est, præfatum Dominum Officialem Antverpiensem omni jurisdictionis potestate destitui.

Adversus quæ nihil facit, quod Appellans dicit se vicesima nona mensis Iunii anno 1570. coram Antonio Pistore Notario appellasse, quodque eandem assertam appellationem deinde octava Iulij tunc sequentis Domino Officiali Ruremundensi intimaverit; dicens id constare per attestationem Liberti Roberts asserti Notarij: nam de huiusmodi instrumentis dictorum duorum Notariorum non constat. Percurrendo enim terminos in hac instantia servatos; qui tantum sunt octo vel novem, nusquam invenitur annotata exhibitio huiusmodi assertorum instrumentorum de interposita & intimata aliqua appellatione, vel de petitis & obtentis apostolis; sed tantum de presentato rescripto decima tertia Martij, & ex termino vicesima octava Aprilis servato de reproductis literis citatoribus & inhibitoriis, & de mandato seu procuratorio appellantis. Ex quibus solis petitij appellans, quod Dominus Officialis Antverpiensis declararet, se huius causæ iudicem competentem. Ita quod nimis confidens & temeraria sit dicti appellantis assertio, de huiusmodi assertis instrumentis, quæ non exhibuit; etiam postquam

huiusmodi defectum pars appellata formaliter ei obicit. Sic quoque, cum non proferatur instrumentum de ijs, quæ operantur devolutionem appellationis ad Sedem Apostolicam, apertum & manifestum sit, nullum esse fundamentum asserendæ jurisdictionis.

Quibus hoc insuper adijcimus, quod huiusmodi allegatio appellantis sit tantum de appellatione extrajudiciali, non coram iudice interposita, *c. Ve debitis De appel. Specul. tit. de appellat. §. qualiter versic. item causus:* quam jus duobus dumtaxat casibus permittit, videlicet si iudicis presentia haberi non possit, vel ex iusto metu appellans iudicem adire non auit, *l. final. De appell. & ibi Decius.* Quibus etiam casibus hoc præterea requiritur in sic appellante, ut extrajudicialiter coram Notario & testibus protestetur, & expressim declaret se iudicem metuere, aut ejus præsentiam habere non posse: alioquin hac protestatione omiſsa, ipsa appellatio est omnino nulla, ex defectu formæ, neque devolvit causam ad superiorem iudicem, *Panormit. Imol. & alij, in d. c. fin. Guil. Cassadorn dec. 3. de appel. Socin. cons. 45. Visa appellatione:* præsertim si cum extrajudicialiter interposita est, postea iudici à quo, durante adhuc decendio ad appellandum dato, intimata non sit, *Cassador. d. dec. 3. prout in præsentia causa allegata per Appellantem intimatio huiusmodi Officiali Ruremundensi durante illo decendio facta non est.* Nam & ipse appellans dicit (sed non probat) se assertam suam appellationem Officiali Ruremundensi intimasse octava Iulij, & sic octo diebus post dictum decendium ad appellandum datum; cum asseratur, sententiam à qua latam fuisse vicesima Iulij, non interveniente aliquo defectu præsentis iudicis, neque occasione iusti metus appellandi coram eo: imò proponatur etiam, quod appellans coram Notario & testibus appellaverit vicesima nona dicti Iunii, postquam satis temporis habuit intimandi huiusmodi appellationem, durante scilicet adhuc prædicto decendio.

Per quæ omnia manifestissimum sit, Venerabili Domino Officiali Antverpiensi in hac causa nullam competere jurisdictionem, ideoque iustam esse partis appellatæ oppositionem contra contrariam appellantis assertionem; officiumque & partes Domini Officialis, ut declaret se iudicem huius causæ non esse; remittendo partes ad iudicem prioris instantiæ, & condemnando appellantem in expensis.

De Rescriptis.

SUMMARIUM.

Rescriptum delegatorium.

1. 2. Intellectus c. Statutum. De rescript. lib. 6.
3. Extra propriam diocesim committi potest causa, quando Capitulum Cathedralis litigare intendit, vel alius contrariud.
4. Canonici iudex recusari potest in causa concanonicorum.
5. Scientia certa vim habet expressæ derogationis, & promou proprio est.
6. Legati Apostolici causas omnes sue provincie audire & committere possunt etiam per viam querelæ.

CON.